

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

„PINCZÉREK LAPJA”

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete, a „budapesti kávéház segéd egylet”, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet”, a „Székesfejérvári pinczér-egylet”, a „Szobathelyi pinczér betegségélyző-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosok-egyesület”-ének, az „újvidéki szállodások-, vendéglősök és kávéosok ipartársulat”-ának, a „Miskolci pinczér-egylet”-nek, a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, korcsmárosok- és pinczerek-egylet”-ének és a „Székesfejéri vendéglősök-, kávéosok és italmerők ipartársulat”-ának és az „újpesti szállodások-, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulat”-ának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-en és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 6.— Félévre . . . . . 3.—
Háromnegyed évre . . . . . 4.50 Evnegyedre 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácza-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A Nagyméltóságú Belügyminiszter új rendelete értelmében lapunk mai számban közöljük

Weppert György

berettyó-ujfalusi korcsmáros borhamisítási ítéletét.

Ha nem megyünk, visznek.

Magyarország szomorú száza-daiból maradott ránk ez a mondás: «Fogtam apám törököt, de visznek!» Hát vittek is, hol a tűzbe, hol a vízbe.

Tűzbe vittek, a mikor Európáért harczoltunk testvéreink, az Ozmánok ellen; vízbe vittek, a mikor legyűrtük testvéreinket, a szövetségi jobbot ajánlókát, az idegen urpátorokért, a kik Szt. István óta méreggel és gyilokkal, majd pedig pénzzel és mézes szóval dolgoztak a két-egy magyar hazában a mi fajunk kiirtásán.

Mi nemcsak törököt fogtunk, hanem jött-menteket is. Ez Bánk bán tragoediája.

Erezzük, tudjuk ezt mindnyájan; ezért szomorú a magyar nóta sok száz esztendő óta.

Nem is ezt akarjuk feszegetni, hiszen ez nem a mi feladatunk. A mi lapunk szakujás. Nem politikát szolgálunk, nem pártérdeket hirdetünk, hanem szakismereteket terjesztünk. Ez a hivatásunk, kötelességünk.

Ámde éppen ez az egyszerű, kevésbé hatásos, de annál hasznosabb hivatás juttatta eszünkbe ezt a török időkből fennmaradott mondás analógiát: «Ha nem megyünk, visznek!»

Igen, magyar vendéglősök, ha nem megyünk, visznek: visznek vagy a romlásba, vagy a boldogulásra.

Hova kívánkoztok?

Ha pusztulni akartok, ha egykor szép, becsült iparunkat bitangul akarjátok hagyni, úgy mérjétek tovább is, dhogva, a bort s ne törődjünk egymással, mindnyájunk közös érdekével.

WATZLAWEK GÉZA.

(Szövege a 4-ik oldalon).

Ámde, ha úgy vélitek, hogy hajdan több volt a hasznunk, több a tisztességünk, úgy szálljatok sikra; hagyjátok a közönyt, hajoljatok a tapasztaltak tanácsára és kövessétek.

Kövessétek, különben visznek.

Visz a korszellem, a melynek az utján a mi hivatásunk, a sajtó munkásainak kötelessége, hogy az embereket előbbre és előbbre vigyék.

Ez a lap 15 éve öre, harczosa a vendéglősök érdekeinek. Tizenöt

év küzdelme, reménye köti ezt a lapot s ennek a szerkesztőjét mindazokhoz a vendéglősökhöz, a kiket nem csupán a vagyonszerzés csábja, hanem ez iránt az ipar iránt való hivatásérzet csalogatott erre a mindenkitől letaposható mezőre.

Mindazok, a kik benső, nemes ösztönből lettek a mi iparunk többekévé szerencsés, vagy szerencsétlen vállalkozói, de hivatott munkásai, egy óhajt táplálnak, egy követelést hangoztatnak, hogy a vendéglősség a képesítéshez kötött iparokhoz soroztassék.

Mint hogy ezt a követelést a vendéglősök kongresszusai, testületei és társulatai, ha nem is gyöngé, de fölfelé mellékesen hangzó érvekkel támogatták; mint hogy ezt a követelést az illetékes miniszterium kereken visszautasította; mint hogy a vendéglősök maguk és testületeik nehezen mozdulnak, késlekedve cselekednek, azért irtuk e cikkelyünk mottóját, hogy, ha nem megyünk, visznek.

Ugyanis e lap szerkesztője az ipartörvény revíziója alkalmából elhatározta, hogy — mindent mellőzve — maga fordul az illetékes miniszterhez olyan javaslattal, hogy miként tehető a vendéglősség képesítéshez kötött iparaggá.

Egyéni véleményét, tapasztalatainak gyümölcsét terjeszti a sorunkat, jobb jövőnket kezében tartó kereskedelmi miniszter elé.

Használja azt a jogot, a mivel minden magyar állampolgár élhet, de a mivel senki jogosabban nem élhet, mint ő, mert neki 15 év becsületes munkája, a vendéglősöknek 15 év óta benne összpontosuló bizalma erre külön mandátumot adott.

E lap szerkesztője előtt a vendéglősök kívánságának a teljesülése

s e teljesülés feltétele lebegvén, magától s a maga nevében szól a miniszterhez úgy, a mint következik.

Helyeslik-e a vendéglősök az ő javaslatát, avagy nem, azt ugyan ebben a lapban kinyilatkoztathatják; egy azonban bizonyos, hogy a vendéglősség képesített iparággá csakis a termelők, a birtokosok hatalmas támogatásával emelkedhetik.

Ez a meggyőződés vezette e lap szerkesztőjét, a mikor Magyarország kereskedelmi miniszteréhez *Hegeđüs Sándor* ő nagyméltóságához a következő emlékiratot intézte:

Kegyelmes Uram!

Hivatalos jelentések szerint a magas kormány az ipartörvény revíziójával foglalkozik, a mi azt az ötletet adta nekem, hogy bátorsággal forduljak Nagyméltóságodhoz, mint a ki nem hivatalának zárt szobájában, hanem a nyílt életben szerzett tapasztalatokra óhajtja alapítani a törvényhozásnak szánt javaslatait.

Mint beavatott államférfiú s mint egyik legrégebb és legkiválóbb publicista, talán emlékezik arra Nagyméltóságod, hogy a vendéglősök több ízben kérték, hogy iparuk a képesítéshez kötött iparágakhoz soroztassék.

A vendéglősök eme kérelme Nagyméltóságod elődeinél határozott visszautasításra talált, ámbár úgy egészségi, mint erkölcsi, illetőleg rendőri szempontok, a közvagyonosodásra való tekintetek kérelmük mellett szóltak.

Ezeknek a tekinteteknek ellentmondottak azok a körülmények, hogy sok pályatevésztett, anyagilag tönkrejutott ember találhat és néha talált is boldogulást ezen a szabad mezőn; jól lehet, ekkor csak a szerencsésekre gondoltak és nem azokra, a kik elbuktak s talán más, sok jóra hivatott existenciájának is bukását szerették.

Bármint legyen is, tény az, hogy a kik a közönséget itallal, étellel kiszolgálják; a kik nem egyszer a közönség vagyona és testi épsége fölött örködni kénytelenek; a kikenél az idegen hazánkról az első benyomást megszerzi, szükséges, hogy ezek lehetőleg megbízható, fedhetlen egyének legyenek. Erről a felfogásról tanuskodnak legrégebb és legújabb törvényeink; ámde a megoldás nehéznek, bonyolultnak mutatkozott.

Nehéznek, bonyolultnak azért, mert az államnak arra kell ügyelnie, hogy polgárainak mentől több keresetforrás tartassék szabadon

Ez a követelmény szülte meg az ipar-szabadságot, a mely azonban igen kévessé bizonyult üdvösnek; mert a középosztályt megsemmisítette a tőkés-osztály javára.

Ez a szomorú eredmény oka az ipartörvény most munkálatban levő revíziójának.

Ez a revízió ad alkalmat s Nagyméltóságod egyénisége bátorságot nekem arra, hogy a mi a közönség erkölcsé és egészsége tekintetéből oly kívánatos, a vendéglősipar fölvirágzása érdekében oly szükséges:

a vendéglősségnek a képesített iparágakhoz való sorozásához javaslatot tegyek.

Teszem ezt ugyancsak a magam nevében, de teszem mégis mandatáriusképpen, azon az alapon, hogy én gyermekkoromban ezt a szakmát tanultam, hogy önképzés útján odáig küzdöttem magam, hogy iparom terén a szaksajtó uttörője, megalapítója lehettem s máig is e szakma legelterjedtebb, legrégebbi orgánumának a szerkesztője és kiadója vagyok.

Ismerem iparunk természetét gyakorlatból, ismerem mások tapasztalataiból; mert hát lapomnál össze fut a vendéglős-ipar minden idegszála.

Ez okon, bár a magam nevében fordulok Nagyméltóságodhoz, szavam mégis olyatán hangozhatik, mintha abban Magyarország összes vendéglőseinek az óhajtása szólana meg.

Ebben a tudatban röviden adom elő javaslatomat, azt, a mire a magyar bortermelők mozgalma adta meg nekem az ötletet, Nagyméltóságú Uram!

A magyar bortermelők értékesítő-szövetkezeti mozgalma oda irányúl, hogy egyrészt a bor megfelelő jó kezelésben részesüljön, másrészt pedig biztos piacra találjon.

A megfelelő, jó kezelést úgy akarja elérni a contemplált szövetség, hogy a helyes borkezelést tanítja azaz pinczemestereket képez.

Az eszme üdvös. Ha valósúl, ugy két évtizedtől multán a magyar bor visszanyeri régi, jó hírét s dominálni fog a világ-piacon.

Ezt a mozgalmat elő kell mozdítanunk. Ennek az előmozdítása legkönnyebben pedig csak úgy sikerülhet, ha a vendéglős-ipart képesítéshez kötjük, azaz ha a pinczemeszteri képesítés, korhoz nem kötötven, bár-mikor pályát nyit azok számára, a kik maguknak azt megszerzik.

E végből vagyok bátor ajánlani és kérni, hogy a módosított ipartörvényben a vendéglősség a képesítéshez kötött iparágakhoz soroztassék a következő feltételek mellett:

Vendéglős-ipart (vendéglőt, korcsmát, szállót) csak oly rovatlan multu egyén gyakorolhat, a ki

1.) vendéglőben, szállóban, korcsmában mint tanuló működött s a rendes ipariskolát vagy a hol vendéglős-szakiskola áll fönn, ezt, végérvényes bizonyítvány szerint, elvégezte s az illetékes iparhatóságtól föl-szabadítást nyert;

2.) oly egyének, a kik valamely állami ellenőrzés alatt levő borkezelési (pinczemeszteri) iskolában, illetőleg tanfolyamon képesítést nyertek.

Meg vagyok győződve, Kegyelmes Uram, hogy az ilyképpen szövegezett törvény ugy a magyar bortermelők érdekeinek a kik nagyrészt hazánk jövőjét tartják a kezükben, mint a vendéglősök ipari szükségleteinek s ezekkel a közegészség és a közkeréltetés követelményeinek megfelelően, előmozdítván fajunk, a magyarság, megizmosodását.

Kérem Nagyméltóságodat, bocsáson meg

hazafias buzgólkodásból eredett alkalmatlan-kodásomért!

Kegyelmességed iránt mély tisztelettel ajánlja szolgálatát a közjóra:

Ihász György.

Nagy Gábor indítványa.

A Kolozsvárott október 14-én tartott V. országos ipartestületi gyűlésen Nagy Gábor ur a fővárosi vendéglősök ipartársulata megbízásából ezt az indítványt tette

„Hivassék fel a kormány figyelme a vendéglősök iparára és kéressék fel arra, hogy ha nem előbb, legalább az ipartörvény revíziója alkalmából intézkedjék az iránt, hogy a szálloda, vendéglő, étterem és kávéház nyitási ipar *necsak* közkeréltési és rendőri szempontokból soroztassék az engedélyhez kötött iparágak közé, *hanem tizezernél népesebb városokban képesítéshez is köttessék.*

Annak elbírálására, hogy ezen iparágak gyakorlására az engedély megadható-e, vagy nem, célszerű lenne *a kereskedelmi és iparkamarák székhelyén* szakértőkből álló bizottságot felállítani, melyek az illető képességét megvizsgálván, az iparhatóságnak véleményt adjanak s az engedély csak az esetben legyen kiadható, ha a bizottság a folyamodó elméleti és gyakorlati képzettségét kielégítőnek találta.

Munkatársunk, a ki lapunknak ezt az indítványt megküldötte, a következő megjegyzésekkel kíséri:

„Ha tehát valaki, teszem, Burgóhegyen korcsmát akar nyitni, hogy ez szükséges-e s hogy ő képes-e a vendéglős-ipar gyakorlására, a fölött ítéljen, belátása szerint, a soprani kereskedelmi hány iparkamara.

Magyarország hány városának van 10.000-nél több lakosa?

Nincs valami sok, hiszen akárhány megyei székhely van, a hol nincs 10.000 lakos.

Nem akarom a budapesti ipartársulat indítványát célzatosnak tekinteni, ámbátor különös, hogy a mi iparunkat a szatócsok és cipészek aeropágja alá akarja rendelni, a mi azt a gyanut kelti bennem, hogy Budapestnek alighanem kevesebb lakosa van 10.000-nél.

Kétségtelen, hogy ilyen fajta képesítéssel Engeléék új vizet kapnának a malmukra, hiszen a kereskedelmi és iparkamarában, a hol az ő népük dominál, ők döntenék el, hogy ki való korcsmárosnak, ki nem.

Szabaditon meg az Isten minket, ven-

déglősöket, a budapesti ipartársulat atyai gondoskodásától!"

Nekünk a következő megjegyezni valónk van az indítványra:

Nagy Gábor urat, akit a vendéglős-ipar szellemileg legkiválóbb alakjának tekintünk, nem gyanúsítjuk azzal, hogy az indítványnyal azonos véleményt táplál. Pasztán udvariasságot gyakorolt, a mikor a budapesti vendéglős-ipartársulat nevében eljár; ennélfogva megjegyzéseink őt nem érinthetik.

Igazán nem tudjuk beleélni magunkat a budapesti ipartársulat urainak a logikájába; mert ha ez az indítvány nem ostoba, akkor a legnagyobb mértékben rosszakaratu.

Ugyanis ezzel az indítványval nem akarhattak mást, mint vagy a vendéglős-ipart védkép tönkre tenni, vagy a képesítés ügyét örökre kompromittálni.

Szerintünk ugyanis a képesítésnek egyöntetűnek, az egész országra kihatónak kell lenni. Törvényben kell megállapítani, hogy mi ad képesítést, mi nem. Ha másképp lesz, úgy a vendéglősök a legönkényesebb visszaéléseknek lesznek kiszolgáltatva.

Tessék csak elképzelni, hogy mi történék akkor, ha az ipartestület indítványa törvényvé válne!

Először, egy nem szakértő fórum pusztán az így akarom, így parancsolom megokolással jelentene ki valakit a vendéglősök-désre képesítettnek, vagy nem képesítettnek.

Másodszor, minő tág tér nyílnék a vesztegetésekre. A vendéglős-aspiráns első feladata az lenne, hogy a kereskedelmi és iparkamara minden egyes tagját végig koldujja s szóval és egyébbel hathatósan iparkodjék a maga, részére kapezítálni.

Ha ez sikerül neki, akkor kap koresmát; ha nem, hát akkor nem.

Mindenki beláthatja, hogy ilyen rendszer mellett még kevesebb csizmadia maradna a kaptafánál, mint a mennyi most marad.

Az ipartestület indítványával szemben egyszerűen utalunk a kereskedelmi miniszterhez intézett s lapunk élén közölt javaslatunkra.

Ez egyszerű, általánosan alkalmazható, igazságos, a viszonyokban gyökerező.

Az ipartársulat indítványa magyarázata annak, hogy szerkesztőnk miért tartotta szükségesnek és sürgősnek javaslatát a kereskedelmi miniszter elé terjeszteni.

Ez ugyan a budapesti ipartársulatnak nem tetszik, de az ipartársulattól kalodába szánt vendéglősöknek annál jobban esik.

Rovás.

A vak is megőrül a garasnak, hát még a szegény vendéglősök egy kis kedvezménynek.

Hát'szen örülni örüljenek, ha éppen kedvük telik benne; de köszönni ne köszönjenek semmit senkinek, illetőleg másnak ne, csupán a péntekes czéh atyamesterének.

Adatik ez tudtára mindeneknek, mert a ki ez ellen eszelepszik, az pollengére állítatik és . . . drumm! drumm!

Hogy pedig ne vegyék tréfára a dolgot, mindjárt ijesztő példát is szolgáltat a hármás vérbíróásig.

Ugyanis bizonyos Szabó György vendéglős határtalan örömeiben a fölött, hogy Lukács pénzügyminiszter a szatócsokat a vendéglősök javára megabajgatta, néhány ismerősével kapta magát s elment a jó kegyelmes urnak megköszönni igazságos intézkedését.

A „hármás vérbíróásig" a hallatlan eset fölött statáriális ítéletet mondott, megbotránkozván a perfidián, hogy más vendéglős is merészkedik a miniszterekhez tolnakodni, a mi kizárólag a péntekes atyamester kompetenciájára.

A souverain-jogoknak ezért a durva megsértéséért Szabó György in effigie halálra ítéltetik.

Szigoru ítéletét a hármás vérbíróásig meg is okolja, rovásra szedve a súlyosító körülményeket:

1. Vendéglősök előtt csak egy ur vagyon s ez Gundel János, a kit kizárólag illet minden bók és köszönet. A ki idegen bálványokat tömjénez, az eretnek és lázadó.

2. Minden jó, a mi volt, van és lesz a vendéglősök számára, azok mind Gundel János emlékiratainak a gyümölesei. Erdemei már Noé apánk boldog állapotánál kezdődnek. A ki ezt neveti és tagadja, az mint Chám kiátkoztatik.

3. Végül minden vendéglősnek szigorúan meghagyatik, hogy hálára igényt egy miniszter sem tarthat, bármily üdvös intézkedést tegyen is; mert a mi jó, ha mástól származik is, mind az atyamester dícsőségére íródik a hármás vérbíróásig érdemrovásán, lévén ő az ajándék-pezsgek forrása s az a szikla, a melyen a péntekes lakzik vándor asztala építették. Amen!

Mínhogy pedig Szabó György stb. . .
Igy a hármás bíróság!

Mi, ámbár el vagyunk készülve a leg-súlyosabb következményekre, bátrak vagyunk más véleményt formálni a dologról.

Hogy kicsoda Szabó György, nem tudjuk; minden esetre magyar állampolgár és vendéglős.

Minden állampolgárnak jogában van, hogy audienciára menjen a miniszterekhez, akár azért, hogy valamit kérjen, vagy megköszönjön; akár azért, hogy valami tervvel, vagy javaslattal szolgáljon. Az állampolgárt ettől a jogától még az a körölmény sem fosztja meg, ha — sajna — vendéglősnek születik.

Szabó György hát jogosan ment el a miniszterhez s helyesen tette, ha a maga és kísérő társai nevében köszönetet mondott a vendéglősök javára szolgáló intézkedésért.

A miniszternek minden esetre jól esett az egyszerű polgárok spontán megnyilatkozó hálája, mert hát a közpálya hivatott munkásainak ez minden ordónál becsesebb jutalom.

Hogy azonban ez valakinek mégis rosszul esett, értjük; mert hát megint lekészt a 3 órai vonatról, mint azokkal a hánytör-

gatott emlékiratokkal, a melyekről, a mikor szükségesek, hallgat a krónika; de tud róluk, a mikor el kell vitatni a miniszter jogosultságát a polgárok hálájára.

Sok a jóból!

A magyarok Amerikában.

Mínhogy szakmánkból, különösen a pénzérek közül a meggazdagodás vágya, az amerikai boldogabb állapotok legendája sokat csábít a kivándorlásra az újvilágba, ezek számára, hogy lássák, hogy a kivándorlással mennyit vétenek önmaguk és hazájuk ellen, behatón ismertetjük Hegedüs Lóránt „A magyarok kivándorlása Amerikában" című nagy tudással, gazdag és közvetlen tapasztalatokkal írott könyvét.

Hegedüsnek ez az értékes tanulmánya eredetileg a „Budapesti Szemle" hasábjain jelent meg, most pedig külön lenyomatban lát napvilágot. A cím maga elég vonzó arra, hogy érdeklődésünkkel lapozzuk át a füzetet; érdeklődésünkkel fokozza szerző kiváló irálya és bár rapszodikus, de a szepten fején találó okoskodása. A saját tapasztalataira alapítja Hegedüs Lóránt a könyvében felvetett javaslatokat; e tapasztalatok pedig gondos megfigyelés eredményei és élénken tárják eléünk Amerikába kivándorolt honfitársaink irigylésre nem méltó sorsát.

Az első fejezetben a kivándorlók fogadtatását és megrostálását írja le szerző s rámutat amaz önző kivándorlási politikára, melyet az Egyesült Államok kormánya elfogadott és ridegen alkalmaz. Érdekesek e fejezetben azon számtételek, melyekből látható, hogy a magyarországi kivándorlók mennyi pénzt vittek Amerikába s mennyit küldöttek onnét haza: 1896/7-ben 15,025 kivándorló 500,000, 1895/6-ban 30,898 kivándorló egy millió frtot vit magával, ellenben 1897-ben 7 millió, 1896-ban 7 1/2 millió frt jött posta útján Amerikából Magyarországra. A kivitt pénz tehát látszólag jól gyümölcsözött, de szerző kimutatni igyekszik, hogy a kivándorolt munkások mekkora értéket képviselnek s raján, hogy 1896/7-ben 5,250,000, 1897-ben pedig több mint 10 millió frt értékű embererőt öntöttünk át csak az Egyesült-Államokba.

A következő fejezet a kivándorlók szétszóródását tárgyalja; érdekes de nagyrésztben szomorú vázlatokat közöl a magyar telepekről, a kivándorolt munkások keresetéről, életviszonyairól, társadalmi és erkölcsi életéről s végül kimutatja, hogy 35 év alatt nem kevesebb mint 269,659 honfitársunkat vesztettük el az amerikai kivándorlás következtében.

A harmadik fejezet visszatér az Egyesült-Államok kivándorlási politikájára és azt részletesebben ismertette, a kivándorlás megakadályozásának kérdésére tér át. E tekintetben szerző azon álláspontot helyezkedik, hogy a kivándorlás tilalmazása, a kivándorlók visszakísérése rossz politika, jó politika lenne azonban a kivándorlás irányítása és pedig az országos statisztikai hivatal szervezése, kiállítási igények felállítás a népies olvasmányok terjesztése után.

„A kivándorlás okai" című fejezet sorra veszi azon felvidéki megyéket, melyekből nagyobb számmal vándoroltak ki a lakosok. A föld terméketlensége, a szük kereset, az uzsora a kivándorlás általános okai, de vannak helyi okok is, ilyen például az, hogy egyes helyeken különösen a szomszéd Ausztria nagy ipara tönkre tette a kisiparosokat.

Az utolsó fejezet a kivándorlás és bevándorlás jogát széles alapon s jeles kútfők nyomán tárgyalja, azután rekapitu-

lálja az elmondottakat, sürgeti a kivándorlási törvénynek a német Auswanderungsgesetz mintájára megalkotását s egyszersmind a bevándorlás szabályozását, a felvidék nyomorát megszüntető helyes gazdasági politika inaugurálását, végül munkálását annak, hogy a közeposztály képessé tétessék a modern eszmék befogadására s ne szárnyaltassék túl amaz új eszmék és új áramlatok által, melyeket az Amerikából visszatértek hoznak magukkal. Kívánatos, hogy e tanulságos füzet, mely olvasmányok is nagyon érdekes, szélesebb körben váljék ismertté.

Watzlawek Géza.

A budapesti vendéglősök egy érdemes taggal szaporodott.

Watzlawek Géza szaktársunk ugyanis megvette a Dohány- és Almássy-utca sarkán levő „Magary-féle” vendéglőt s azt utjonnan, csinnal rendezte be.

Pinczétjét kitűnő, hegyvidéki borokkal töltötte meg, míg a konyhában felesége készít pompás erdélyi speciálításokat.

Watzlawek régi munkása iparunknak, jó híre messze ismeretes, ugys mint üzlet embernek, ugys mint polgárnak.

Jó barát és jó hazafi, a kit ember-szerető szíveért, őszinte, nemes gondolkodásért minden ismerőse tisztel és szeret.

A midőn örömmel üdvözljük őt a budapesti vendéglősök sorában, szívesen mutatjuk őt be képben is olvasóinknak.

Becsületes, nyílt arczára van vésvé tiszta jelleme, a melynek őszintén hódol meg minden barátja.

Őszintén kívánjuk, hogy vállalkozását siker koronázza s kedves nevével együtt sokáig és boldogan élvezhesse munkás élete gyümölcseit

A ki igaz magyar szíveknél akar melegedni, a ki jó bornál, magyaros ételknél akar vidulni, az, ha a Dohány utcában jár, tekintsen be Watzlawek vendéglőjébe!

Iparunk válsága.

Eljutottunk tehát eddig. Midőn az elavult czéhrendszer helyébe jött a modern ipartörvény, a liberális szabad kereskedelem és szabad ipar. azután a regálejog megváltása: a vendéglő-ipar hirtelen fellendülést nyert. A „Térkinéki” és a „Becsali” csárdákból modern fogadók lettek, egyik imponansabb szálló a másik után épült, s párhuzamban a korcsmákkal felszaporodtak a kávéházak is és minden új üzlet valami tulzással lefőzte a másikat. Ezen örült verseny mind máig tart, de itt-ott már érezhető a reakció.

Ezen pazar fényüzéssel együtt jár a fokozatosan emelkedő nagy adó-teher, az évről évre emelkedő házbér. A jó Isten tudja csak, miféle és hányféle czimen szedik a korcsmárostól az adót! a mihez még a rossz üzletmenet s végül a törvény által biztosított szatócs- és pálinkás konkurencia járul. Nem kevésbé hozzájárul még iparunk pangásához a mesterséges bor is; mert az ugy nevezet törzsvendégek előtt már mindig

gyanus a korcsmáros bora! Ha mindezt elgondoljuk, bizvást elmondhatjuk: az esztelen versenygéssel egymás létét megnehezítettük, adókkal, hatósági zaklatással stb.-vel az üzleti nyereséget már rég az állam körmei közzé juttottak.; de ez által, iparunknak ugy szólván, törvényesen kell pusztulnia hogy a törvény védtelen, hagyott és hogy bennünket a tengersok pálinkaméző és kontár között. Bizony ma már veszendőben van a vendéglősök mindennapi kenyere is. Csodálhatják-e, ha már most recseg egy némely nagy üzlet szekere?

Bizony, országunknak több nagyobb üzlete küzd a fenállásért és pedig nehezen s napról napra várhatjuk, hogy itt vagy ott, egyiknek vagy másiknak a pénzügyi egyensulya felbillen. Szomorkodva kell látnunk, miképpen pusztulnak hazánk olyan nagyobb és régi üzletei is, amelyek a gazdáknak országszerte nagy hírt szereztek s amelyek bőszekei voltak iparunknak! Számtalanszor tapasztaljuk, hogy nagyobb vendéglősök futkosni kénytelenek, hogy a bukás terminusát elhalasztthassák. Olyan üzletek, amelyeket gazdáik mintaszéri berendezkedéssel és kezeléssel hirbe hoztak, amelyek az idegenek valóságos fiók-otthonjai voltak.

Nem fájdalmas-e ilyen üzleteket romba dőlni látni!

A közszükség, a nagy teher és konkurencia miatt a jövedelem már nem bírja fentartani ezeket, legfőlebb a moratorium, a Galgenfrist!

A tönkrejutásig megadóztatott és konkúrokkal, valamint konkurrens szatócsokkal eltorlaszolt iparunkról majd más véleményt alkothatnak a törvényhozás emberei, ha már csak voltak vendéglősök, mert eddig nyuztak bennünket, de segíteni sehogyan se segítettek, mert eddig az idegen-forgalmat emelték a Máv. étkező kocsjában, de nem a szállókban. Hogy így sikerül is az államnak jó üzletet csinálni, mutatja az hogy a vasuti vendéglősök küzdenek a létért, ellenben az a társaság, amely a vasuti étkező-kocsikat bérben bírja, képes az igazgatónak 40.000 frt fixizetést adni, ezenkívül potyára beutaztatja vele Európát a Bosporustól egészen a Calaisi csatornáig szalon kocsiban! Vajon mennyi jövedelmi adót fizet ez az ur?

P. Gy.

Jegyzőkönyv

felvételelt Budapesten, 1899. évi október hó 25-én, a Szállodások, Vendéglősök, Kávéosk, Pinczerek és Kávéségek Országos Nyugdíjgyűlése igazgatóságának a központi irodában delután 1/2 órák tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: **Bokros** Károly elnök, **Kommer** Ferenczet alelnök, **Sztanoj** Miklós, **Förster** Konrád, **Szerteczky** Gáspár, **Kaszús** Lajos, igazgatósági tagok, dr. **Solti** Ödön jogtanácsos, **F. Kiss** Lajos hírlapíró. **Prindl** Nándor, **Gundel** János, **Francois** Lajos, **Petánovics** József, **Seress** Márton kimentik elmaradásukat,

301. szám.

Napirend előtt **Bokros** Károly kér szót és melegen üdvözi az igazgatóság nevében

Kommer Ferenczet, mint az egyesület alelnökét.

Az igazgatóság lelkes örömmel járul **Kommer** alelnök üdvözléséhez.

302. szám.

Elnök az ülést megnyitja s az előző ülés jegyzőkönyvét felolvasás és helyben-hagyás után, az igazgatóság hitelesíti.

303. szám.

Elnök igen sürgős feladatnak tartja a taggyűjtés kérdésének mielőbbi kedvező elintézését. Az egyesület létezéséről még eddig nagyon kevesen tudnak, kívánatos tehát, hogy egyelőre legalább itt a fővárosban erősebb propaganda indíttassék meg a nyugdíjgyűlést érdekében, különösen ezúlv tüzetnek ki, hogy ugy a főnökök, mint különösen az alkalmazottak, kik a legutóbbi hírlapilag is ismerttetett, szomorú események szerint leginkább vannak humanus egyesületünkre, ugy maguk, mint családjuk ráutalva, minél nagyobb számban lépjenek be az egyesület tagjai közé. Kéri az igazgatóságot, hogy a kérdéshez hozzászóljanak.

Sztanoj Miklós indítványozza, hogy a fővárosban kerületenként 1—2 igazgatósági tag bizassék meg azzal, hogy a nagyobb üzleteket hetenként felváltva felkeressék, ott az egyesület nemese céljait ismertessék és tagokat felvegyenek. Ő maga készséggel ajánlkozik, hogy a VI. kerületben az ismerttetett ténykedést ellátja.

Elnök nem tartja kiverhetőnek, hogy ily egész embert és igen sok időt igénybe vevő funkciót a sok ügyvel-bajjal külvmben is elfoglalt vendéglős vagy kávé ellásson. Magas meg van győződve, hogy más igazgatósági tag is felhasznál mindent kínálkozó alkalmat a nyugdíjgyűlést felkarolására, az ő intenczióinak és az egyesület érdekeinek azonban az felelne meg legjobban, ha arra alkalmas egyén megbízatnék, ki a propagandát tervszerűen vezetné.

Sztanoj Miklós azt indítványozza, hogy **Barta** Béla kéressék fel ezen funkció betöltésére és alkalmaztassék mint az egyesület hivatalnok.

Jogtanácsos utal arra a körülményre, hogy az egyesület kezelési alapja mig egy részét ily szervezendő állás terheit meg nem bírja, másrészt ismeri **Barta** intenczióit, mely-nél fogva ő hasontermesztü funkció ellátására bár készséggel vállalkozik, azonban azért az egyesülettől egyáltalán semmi díjazást el nem fogad.

Kommer indítványozza, hogy ezen kérdés keresztyűvitele **Barta** Béla részére meghatalmazás kiállítása az elnökségre bizassék. Az igazgatóság **Sztanoj** és **Kommer** indítványát elfogadja s az elnökséget a kellő intézkedésre jelentéstétel mellett felkéri.

304. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy **Korda** Henrik kiállította azon nyilatkozatot, melynek alapján a takarékpénztár tudomásul vette, hogy **a Korda** által 1899. november 3-án saját neve alatt, de mint a nagyváradi nyugdíjalapot gyűjtő-társaság gyűjtési eredményeül beküldött 300 frtnyi összeg a nyugdíjgyűlést vagyonát képezi. Bemutatja jogtanácsos a takarékpénztár értesítését arról, hogy a folyó számla javára a kamatokkal együtt 343 frt 80 kr. iratott át.

E jelentést az igazgatóság tudomásul veszi és **Korda** Henriknek a felmentését megadja.

305. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy **Bokros** Károly által a Polgári serfőző részvénytársaság alapítványaképf lefizetett 250 frtot, valamint a mult ülésen a postatakarékból kiutalt 500 frtot az országos központi takarékpénztárban folyó számlán elhelyezte.

Az igazgatóság az eredeti elismervények betekintése után e jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

806. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a szegedi választmány ülést nem tarthatott, havi tagdíjak, fejében 70 frt 39 krt küldött be a választmány az országos központi takarékpénztárba a szeptemberben beszedett tagdíjak fejében. A jelentés tudomásul vétetett.

30n szám.

Jogtanácsos bemutatja az országos központi takarékpénztár átiratát arról, hogy 1899. évi október hó 12-től fogva a folyó számlán elhelyezett összeg után $4\frac{1}{2}\%$ kamatot fog megteríteni.

Tudomásul vétetett.

308. szám.

Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány október hó 16-án tartott ülése jegyzőkönyvét. Jelenti, hogy a választmány októberi tagdíjak fejében 130 frt 48 krt küldött fel az egyesületnek; *Borgida* Farkas, *Schwartz* Lajos, *Lőw* Béla Kassán nyilvántartások mellett onnan elköltöztek, *Béres* Béla katonai szolgálatra bevonult; az kötelező koronaszámítás megkezdése tárgyában a választmány kérdést intéz s kéri az új törzstagok mielőbbi elküldését; hogy *Fixl* György új tagként belépett; hogy végül *Fritsche* Vimos választmányi tagságáról lemondott.

Az igazgatóság e jelentéseket tudomásul veszi, kimondja, hogy 1900. évi január hó 1-től a törzslapok, nyilvántartási ívek koronaértékben vezetendők; utasítja jogtanácsost, hogy az új nyilvántartási lapokat és nyugtákat mielőbb nyomassa ki és bocsássa a választmányok rendelkezésére; végül sajnálkozásának ad kifejezést, hogy *Fritsche* Vilmos, a kassai választmány érdemes és buzgó tagja, a választmányból kilépett.

309.

Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány október hó 10-én tartott ülése jegyzőkönyvét. Jelenti, hogy a választmány október havi tagdíjbevétele 291 kor. 13 fillér volt, hogy továbbá *Schartner* János nyugdíjgyeleti tag meghalt; hogy végül a választmány üdvözli *Bokros* Károlyt az egyesület elnöki állásában és működéséhez sikert kíván.

Az igazgatóság e jelentést tudomásul veszi és *Schartner* János elhalálása fölött fájdalomnak jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

310 szám.

Jogtanácsos bemutatja a szombathelyi választmány jegyzőkönyvét. Jelenti, hogy a választmány 188 kor. 88 fillér tagdíjat küldött be a központba; hogy *Wolf* Keresztély 600 koronára szállította le biztosítási összegét; hogy *Varga* Bernát Budapestre költözött; végül, hogy *Hainzmann* János és *Hirschl* Gyula az egyesületből kiléptek.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, *Wolf* Keresztély biztosítási összegének leszállítását az új közgyűlési határozat értelmében tudomásul veszi. Mely sajnálatát fejezi ki *Hainzmann* Jánosnak, mint az egyesület egyik legrégebbi, s állását tekintve példaadás szempontjából is becses tagjának kilépését; felkéri az igazgatóságot az elnökséget, hogy *Hainzmann* hivatalos átiratban keresse meg az iránt, hogy kilépési szándékát megváltoztatva, tovább is az egyesület kötelékében maradjon.

311. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a postatakarékpénztár 100 füzet befizetési lapot és 1 füzet cheque lapot küldött, melynek árva 11 frttal, folyó számláján megterhelte.

Tudomásul vétetik.

312. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy folyó év július 27-étől október 23-ig terjedő időben egyesületi levelezési és egyéb apróbb kiadás címén 27 frt 43 kr. marult fel; kéri az elszámolását és helybenhagyását.

Az igazgatóság az elszámolást átvizsgálja, jóváhagyja, a kifizetésre az elnökséget feljogosítja.

313. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a nagyvárad közgyűlés jegyzőkönyvéhez szükséges gyorsírási jegyzetek, többszöri sürgőstől dacára máig sem érkeztek be. Indítványozza, hogy tekintettel az alapszabálymódosítások jóváhagyásának sürgősségére, bizottság küldésé ki a közgyűlési jegyzőkönyv legalább azon részének megszerkesztésére, mely az alapszabályok tárgyalásának menetét örökíti meg.

Az igazgatóság az indítványt elfogadja és a bizottságba sürgős intézkedéssel *Sztanoj* Miklós, dr. *Solti* Ödön és *F. Kiss* Lajost megválasztja.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

CSARNOK.

Érdekes adatok.

— A magyar szőlőtermelés történetéből. —

Kedélyvilágunk földterítője, a bátorságra és szerelemre pezsdítő bor folyó aranyként, vagy olvadó rubinként csillogó gyöngyeivel nemcsak a költők, hanem a tudósok érdeklődését is fölkelte, különösen most, a mikor oly nagy veszedelem fenyegette a nemes borágot.

Hanusz István, ez a kiváló természet-tudományi író, igen érdekes tanulmányt kezdett meg *Maurer* jelesen szerkesztett lapjában, a „Szőlészeti és borászati lapok”-ban.

Ebből a tanulmányból közöljük ismeretül az itt következő részt:

A magyarországi szőlőtermelésről a legrégebbi adatot *Strabó* tartotta fenn. Élt, ő szerinte, a dákoknál, a mai Erdélyrészekben, *Burevistes* dák király idejében C. Kr. e. 30 körül) *Decaeneus* nevű kuruzsló ember, kinek akkora volt a nép előtt a befolyása, hogy kiválták kedvéért a szőlőket.

Határozottabb adat az, hogy *Probus* római császár, egy szerelmé (Syrmius) kertész fia, nem szégyenelve apjának becsületet foglalozását, katonáival szőlőföldjének *Mons-Almus* nevű magaslatait 276-ban szőlőtőkékkel illette be. Innen került át a borág *Baranya* vármegyébe, s annak gazdag talaja oly jó dajkaja lett a szerémi szőlőnek, hogy a „bor-anya” nevet érdemelte ki.

A *Balaton* mellett 861-ben, a *Zala* folyó mentén 868-ban mutatható ki a szőlőművelés. — *Arnulf* német császár 888-ban *Pécs* vidékét már szőlőhegyeivel együtt ajándékozta el, de ugyanazon adomány levélben *Szombathely* és *Kőszeg* vidéke szőlői is említésbe jönnek. *Szirmay* szerint *Zemplén*-ben, a *Hegyalján*, már nemzetünk bejövetelekor, a IX. században, termeltek bort.

De a magyar népek is kedvelt foglalozásával lett a borág gondozása azonnal, amint áldott új hona talajának megmunkálásába belefogott. Nem ok nélkül van több vármegyénk czimerében szőlőtő, szőlőfürt. A legszebb talán valamennyi között *Baranya* vármegyéé, melynek pajzsán *Józsua* és *Káleb* szőlőfürtöt emelnek rúdon.

A magyar alföldi *Tisza* partján a *Tös* nevű erdő fáira óriási szőlővenyigék kapas-

zkodnak *Kecskemét* határirtókában. Ezt a venyigés ligetet *Árpád* szőlőjének nevezi a nép. Régebbi annál *Vitis takajensis* *Stur*, mely *Selmecz* környékén, mint kövület található és nem a jelen geologiai korszak terméke.

Hazánk éjszaknyugati része is korán művelhetett szőlőt, mert már 1104-ben *Prunis* *János* gazdag szőlőbirtokos oly szilárd templomot építtetett *Szakolczán*, hogy az ma is használható anyaegyházul. A pomázi *Kőhegyen* II. *Béla* király levele említi 1188-ban 9 szőlőt. *Arad* vármegyében a bortermelet III. *Béla* királyunk idejéből (1173—1196.) emlegetik. *Biharban* is régi keletű lehet a vinczellérekedés, mert e törvényhatóság czimerének pajzsja tetejéből szőlővenyige bocsaátkozik jobb oldal felé hajoltan s az indáról két szőlőfürt lóg le, melyek különösen az *Ermellék* szőlőművelését ábrázolják.

A tokajvidéki bortermeles kora meghatározásában biztosabb adat az, hogy IV. *Béla* király a tatárútak után (1240-1270) édesgetett be szőlőmunkásokat *Olaszországból*, s azok *Olasz-Liszczán* *Olasziban* tömegesen telepedtek meg; eltanulta tőlük a magyar is és jól esik a gondolat, hogy a sóvár-simonkai hegylanczban, melyet határozott veszteség nélkül a világ egy hegy-csoportjáért sem cserélhetnének el, előbb fölismerte a magyar a szőlővesző művelésének előnyeit, mint a nemes opál bányászataét, mely *Vörösvágáson* csakis a XV. évszáz eleje óta áll említés alatt, midőn már 300 munkás vájálta a hegyet a világ legszebb opáljaiért. *Mintha* több bizalmat helyezett volna a magyarnak egészséges észjárása a kitartó növény művelésébe, mint az olyan véletlen eshetőségekkel szemben, melyekkel egy elsőrangú drágakőnek a bányászata jár.

Hornnyik *János* a *Kecskeméti* öreg szőlőkertek építését IV. *Béla* és *Nagy Lajos* királyaink időközére (1240—1350.) helyezi és ugyancsak ő szerinte a török hódoltság korában a budai kormányzó *pasa* és udvari tisztjei részére évenként hordószámra nagy mennyiségben kellett vinni *Kecskemétről* a szőlőt. Legkevesebb sem főtételezhető pedig, *mintha* a több ezer holdnyi terület a borágnak ilyen paradicsomává a török uralom idét vált volna, mintán köztudomású dolog, hogy a török uralma alatt minden országban elhanyagolt a földművelés.

Rége is keletkezett a *Kecskeméti* szőlőről. Úgy írták onnan *Ipolyi* püspöknek a *Magyar Mythológiában* adatul, hogy „a *Kecskeméti* hegyen megfűrtak egy szőlőtőkét, csapat tettek belé és 3000-en eleget ihattak belőle, s azután rátették a hejét.”

A budai káptalan a pomázi *Kőhegyen* 1290-ben történt szőlőeladásokról emlékezik meg egyik levelében. A *Szentendrei* *Kőhegy* szőlői miatt a mult századokban nagyon sok viszálykodás folyt. IV. *László* 1278-ban növéreinek, a mai budapesti *Margitszigeten* romban levő apacza kőostor fejedelemszonyának adományozta, de a XIII. században többször elfoglalták a zárdaszűzeketől, 1467-ben is *Pomázi* *Chyko* (*Csikó*) *János* kerítette hatalmába; *Mátyás* királynak kérészer is kellett intézkednie, hogy az apácákat jogos tulajdonukba visszahelyezze. A török időkben a *Vathay*-család birta, 1662-ben *Wesselényi* nádor a *poszonyi* *Klarissáknak* adományozta, mi hosszas viszályra adott alkalmat a *Vathay* család és az apácák között. Ma már elkopárdnak a *Kőhegy* lejtői. (Magyarorsz. III. 556.)

*Tamá*s *esztergomi* érsek a XIV. század elején a *poszonyi* káptalan szőlőt fölmenti a tizedfizetés alól. És *Zsigmond* király (1387—1437.) *Vay* *Ábrahámnak* olyan nemesi czimert adományozott, a melyen egy

szarvas szőlőfirtót visz a szájában. Mikép tréfálta meg Mátyás király (1458—1490.) az ország főurait Gömörben, midőn fejedelmi ebéd után kezébe ragadta a szőlőkapa nyelét, ismeretes dolog. Mutogatják ma is Borosjenőn Rákóczy szőlőjét, mely az erdélyi fejedelemnek asztalát borral látta el; aszút azonban ott csak a múlt század második felében kezdték készíteni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Az első magyar részvény-szörföző** 19-én délelőtt tartotta a közgyűlést. A tiszta nyereg 232,842 frt 60 kr. volt. Ebből részvényenként 70 frtot fizetnek osztalékul. Mint a zárszámadásnak ez az eredménye is mutatja, hazai iparunk e méltán nagyhirű vállalata évről-évre nagyobb és nagyobb tért foglalt. Mutatja ezt az a körülmény is, hogy az ország több nagyobb városában *sórraktári czelokra telkeket vettek* és rendeztek be 107,856.47 kr. értékben. E derék magyar iparvállalat virágzásának öszintén örvendünk.

— **Esküvő.** Maurer József fokszabadi vendéglős szaktársunk f. hó 21-ikén déli 12 óraker tartja esküvőjét a síófoki plébánia templomban *Noticer* Aranka kisasszonnyal, *Noficer* Károly fővárosi zuglói vendéglős szaktársunk és neje bájos szép leányával. A tiszta szerelemből kötendő frigyen legyen Isten áldása!

— **Kávéház átvétel.** Brunner Mihály előnyösen ismert volt főpincézér megvette Budapesten az Andrássy-uti Veith-féle kávéházat. Sok szerencsét!

— **Vendéglő átvétel.** Kerekes István, a ruttkai vasuti vendéglő derek, hazafas érületű volt bérlője Tornallyán a nagyvendéglőt vette át. A ruttkai pályaudvari vendéglőt pedig *Kovácsics* Ignác bánrvevei szaktársunk vette át. Mindkét szaktársunknak sok szerencsét kívánunk.

— **Erzsébetfalván** a Hitel Márton utcában levő Pauncz-féle házat és vendéglő üzletet Mayer István előkelő szaktársunk és jó barátunk vette meg. Konyhája és borai zletesek. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

— **Halálozások.** Skergula András szigetvári vendéglős, *Skergula* István és *Skergula* Balázs ismert nevű szaktársainak testvére, életének 34-iki évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Temezése e hó 17-ikén nagy részvét mellett ment végbe Szigetvárott. — *Grossinger* János a Kőszegi „Strucz” szálloda tulajdonosa szélhűdés következtében Szombathelyen elhunyt. — *Tegze* Géza vendéglős Belényesen jobblétre szenderült. — *Walasek* János volt fővárosi vendéglős a részvény sörföződe sörszállítója e hó 6-ikán elhunyt. Béke poraikkal

— **Borhamisító korosmáros.** A m. kir. belügyminiszter ítélete folytán *Weppert* György volt apáthi, jelenleg *berettyó-nfalusi* korosmáros mesterséges bor készítése miatt az 1893: XXIII. t.-cz. 6 §-a alapján 15 napi elzárásban és 150 forint pénzbüntetésben, nemfizethetés esetén még 15 napi elzárásban; mesterséges bor forgalombahozatala miatt az említett törvény 5. §-ának b) pontja alapján 50 frt pénzbüntetésben és behajthatatlanság esetén még 5 napi elzárásban, továbbá 352 frt 07 kr vegyvizsgálati, 33 frt 54 kr eljárási és a felmerülhető tartási költségek megfizetésében marasztaltatott el. Azonkívül az általa eladott s mesterségesnek nyilvánított bormennyiség értéke fejében 2472 frt összegnek Apáthi

község szegényalapja javára megfizetésére kötelezetetett. Végül elrendeltetett, hogy az ítélet panaszolt köztetségén a „**Vendéglősök Lapja**” és a „*Borászati Lapok*”-ban közzétetésessék.

— **Jó szívu pinczerek.** Elhagyatóságba, szomorú sorsra jutott gyermekeivel *Schönfeld* Jenőné, a kinek a férje szintén pinczér. Az elhagyott asszony és gyermekei nyomorának enyhítésére *Hoch* Lajos, a „New-York” és *Koltai* József a „*Helvetia*” kávéház főpinczére 8 frt 56 krt gyűjtött. Ez a jótékony buzgóság dicsérei legjobban humánus érületüket.

— **Győri hírek.** Győrben iparunk terén élénk a mozgalom, úgy, hogy levelezőnk örvendetes haladásról értesíthet. *Járfás* Pál „*Kisfalud*” kávéházát kényelmes tekézőteremmel bővítette, *Máday* Sándor pedig a sétatéri kioszkot téli kerté alakította. *Máitinczky* Sándor kávéházát szintén tetemesen megnagyobbította, úgy, hogy a kereskedő ifjaknak külön termet is nyitott. *Posch* Nándor kedvelt vendéglőjében most folynak az átalakítási munkálatok. A vendéglő kényelmesen és izlésesen lesz restaurálva, úgy, hogy érdemes barátunk vendéglője ezután még látogatottabb lesz. — Igen otthonos, barátságos vendéglőt nyitott *Pernicz* Lajos. Az új vendéglő már is kedvelt tanácsa a győrieknek. — *Schilling* kávéházát *Ecker* Antal vette meg; *Rózsa* J. hosszuteczai „*3 nyúl*” kávéházát és vendéglőjét pedig *Horváth* N. vette meg és restauráltatta. A *Hoffmann*-sörház szintén gazdát cserél. *Németh* Gy. veszi át a jövő héten a régi tulajdonostól. — **A győri pinczér-karban** is sok változás történt. *Tamásy* János főpinczér Magyar-Ovárra ment a Kloiber-kávéházba, *Rinner* Mihály főpinczér Kis-Czelbe a Horváth-vendéglőbe. *Schweitzer* N. főpinczér, a győri *Máday*-kioszkba, *Márits* István főpinczér és *Weiss* Lajos Meizner „*Fehérhajó*”-jába távozott, míg *Varga* Mihály az Ott-vendéglőben, *Németh* Béla a Tokh-sörházban lett főpinczér. *Walaki* János és *Dreiner* Károly pedig *Tatára* ment az „*Eszterházy*”-szállóba.

— **A műborkészítés és a pénzügyörök.** A mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. évi XXIII. törvényzikk rendelete értelmében az *ellenőrzési teendőket a jövedéki ellenőrzés és felügyelet alatt álló feleknél az arra illetékes pénzügyi hatóságok és közegek is kötelesek gyakorolni*, illetőleg éber figyelemmel örködni a felett, hogy az 1893. évi XXIII. törvényzikk illetőleg a végrehajtási rendelet rendelkezéseibe ütköző italok se ne készítenének, sem pedig forgalomba ne hozassanak; egyuttal kötelesek mind-n igyekezetükkel oda hatni, hogy az *elkövetett kihágások felfedeztessenek s az illetékes hatóságnak a kihágási eljárás megindítása végett feljelentessenek*. A közelmultban lefolyt szüretre való tekintettel a pénzügyminiszter korrendelemben utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az italmérsi és kismértékben való elárusítási engedéllyel bíró feleknél minél sürűbben megejtendő váratlan szemlék alkalmával az idézett végrehajtási rendelet értelmében feladatukká tett ellenőrzési teendőket szüret alatt és az ezt követő időben kiváló figyelemmel és teljes érlyelyel foganasítsák, *Igy tehát a folytonos ellenőrzés által minden pancsolás és hamisítás közvetlen visszélyel jár.*

— **Igy mulik el a világi dicsőség.** Rémi Róbert két házára, a József-körti Rémi-szállóra és a Kerepesi-uti Adria-szállóra, kitűzték az árverést. A hitelezők követelése megközelíti a 150.000 forintot. A József-körti ház kikialtási ára 163.108 frt, a másiké 189.989 frt. Az árverés november 30-dikán délelőtt 10 óraker lesz a budapesti kir. törvényszék árverési helyiségében.

— **Elitelt borhamisító.** Reiszman Ignác zemplémmegyei termelő és bornagykereskedő feljelentése alapján *Weiszberger* József budapesti lakos, bizományos, mesterséges bornak forgalomba való hozatala által elkövetett és az 1893. évi törvényzikk 5. §-ának b) pontjába ütköző kihágás miatt 200 frt pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra és a felmerülhető tartási költségek megfizetésére ítéltetett és arra köteleztetett, hogy a jogérvényes ítéletet saját költségén a hírlapokban közzé tegye.

— **Sohasem!** Elmúlt, visszavarázsolhatatlan régi, szép idők, hangos, vir szüretetek elmúlt idei hova tűntetek visszartértek-e még? Igy sóhajtoznak az öregek s az öregedők mostanában az érett gerezdek láttára. Azok a szép idők újból nem hajnalodnak ránk sohasem, eltemetődtek patriarkális erkölcsainkkal mindörökre. Hogy milyen ünnepe volt az országának a szüret, mily nagy hatása volt magára a közéletre is, kiviláglik a „*Bereg*” című lapnak „*Beregszász Szüretkor*” című cikkelyének következő soraiból:

„Azok a kedves emlékü, régi jó szüretetek vajjon visszatérnek-e még valaha? Azok az idők, midőn Beregszász hegyvidéke és szürete Tokaj-Hegyalján kívül egyedül találkozó helye és időszaka volt az ország északi hat vármegyének; Mármaros, Ugocsa, Bereg és Ungvármegyék mellett Szabolcs és Szatmár megyék Nyirvidékének; midőn e vidék irányadó férfiai itt csinálták meg a közhangulatot országos politikai és a fontosabb vármegyei kérdésekben! Midőn a Rákóczi-korszakban és ezután is sok ideig egy-egy kis fiók-országgyűlés volt itt a beregszászi szüret idején, úgy, hogy a Rákóczi-szabadságharcz lengő zászlóját Beregszászban, egy szüreti vásár alkalmával, a mostani Rákóczi-teren bontotta ki elsősben Esze Tamás, a híres tarpai kuruczokkal! Midőn a beregszászi hegyek lángvedve egyedül nemesebb italt képezte Magyarország északi keleti szögletében fekvő hat vármegye intelligensebb lakosának! Midőn a hírneves beregszászi szüreti bálokon hajdanában az említett vármegyék előkelő urai és urasszonyai együtt ragoytaták — amazok vagyonuk fényét, pompáját, ezek pedig csillogó, fényes öltözeteiket s ékszeriket és még ezenél is tündöklőbbben ragyogó szépségüket! Azok a kedves emlékü régi jó szüreti idők; vajjon visszatérnek-e még valaha? Sohasem! Hanem azért, a míg magyar lesz a magyar, szív és pohár közel lesz nála mindenkor, mint a hogy a költő énekelte: szív és pohár tele buval, borral.

— **Az ezet.** A „*Magyar* Kereskedelmi Csarnok” a kormánytól azt kérte, hogy az u. n. *forgácsczet* jövőben csakis ipari czelokra legyen használható. Erre a kereskedelmi miniszterium ki-mondotta, hogy ezen ezet a közegészség szempontjából nem lévén kifogásolható, úgy mint eddig, ezentul is nemcsak ipari, hanem élvezei czelokra is árusítható. A földmiv-lesügyi miniszterium ebből az alkalomból ama kérdést vetette fel, nem kellene-e intézkedni az iránt, hogy a különböző ezetek csakis származásuknak jelzése mellett legyenek árusíthatók. A kereskedelmi és iparkamara vélemény- adásra felhivatván, szakértők meghallgatá-

sával kívánt magának tájékoztatást szerezni. A szakértekezlet véleménye oda terjed, hogy az emberi élvezetre alkalmas bármily nemű ezet mint eddig, ugy ezentul is minden jelzés nélkül legyen árusítható.

— **Erdélyi vendéglő.** Mint értesülünk, Lantos ismert vendéglős Budapestben Dalszínház-utca 8 szám alatt (a m. kir. Opera mellett) fényesen berendezett erdélyi vendéglőt nyitott Erdély egyik legkitünőbb szakácsnéja készíti naponta a legjobb erdélyi ételeket és különlegességeket, borai pedig kizárólag Teutsch B. József csász. és kir. udvari szállítói Ségvári pinczészetéből valók. Az árak rendkívül olcsók, s a kiszolgálása a lehető legpontosabb.

— **A „Budapesti Pinczeregylet” táncmulatsága,** f. hó 8-án este folyt le a váci-utcai Nemzeti-szállóházban. Anyi szép asszonyt és leányt alig láttunk még egy csomóban együtt, mint a Nemzeti-szállóda gyönyörűen berendezett báltermében. Már maga a tágas, újonnan berendezett üveg-fedélű táncsterem is kiváló alkalmas volt arra, hogy az ember ne csak jól mulasson, hanem egész otthonosnak is érezze magát benne. A szaktársak alaposan kitétek magukért. Ha az ember vigignézett a vidám csoportokat, szinte megfolekedett arról, hogy olyan iparág képviselői között van, a kik — és méltán — nincsenek megelégedve sorsukkal. Különösen a fiatalabb generáció tánczolt fáradhatatlanul egész kivilágos virradtig. A pinczeregylet táncmulatsága minden tekintetben jól ütött be, illusztrálva ezzel is, hogy e derék egyesület tagjai nemcsak komoly dolgokban, hanem a vígság terén is otthon érzik magukat. A rendezés körül az egylet választmányi tagjai, élükön buzgó elnökükkel Kaszás Lajossal és Czürmühl Istvánnal a „Nemzeti kaszinó” derék főpinczérével nagy buzgalmat fejtettek ki, így a siker oroszlan része őket illeti.

— **Az olaj.** A fővárosi kerületi előjáróság a következő hirdetményt tették közzé:

Alulírott ker. előjáróság közhírré teszi hogy táblaolaj elnevezés alatt — az eddig fennállott szokástól eltérőleg — az étkezésre alkalmas bármilyen olaj árusítható, ha tehát valaki oliv-, vagy aixi olajat akar venni akkor kifejezetten oliv-, illetőleg aixi olajat kérjen.

A mennyiben a vevőközönségnek az iránt támadna aggálya, hogy a táblaolaj elnevezés alatt vásárolt olaj nem étkezésre alkalmas olaj, vagy az oliv-, illetőleg aixi olaj név alatt vásárolt olaj nem a névnek megfelelő, úgy vigye azt be a kereskedés helye szerint illetékes kerületi előjárósághoz; hol az hivatalból vegyelemzettetik, s kihágás esetében az illető kereskedő az 1895. évi XLVI. t.- 3. §-nak d) pontja alapján 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, be nem hajthatás esetén 30 napig terjedhető elzárással büntetetik.

— **Siremléket Mudrony Somának.** Az Országos iparegyesület a következő felhívást küldte szét: Néhai Mudrony Soma, az iparügyeknek három évtizeden át egyik legelső munkása, apostoli buzgalmi ütőerője

az iparos mozgalmaknak egyik vezére és életető lelke, két éve már hogy elköltözött az élők sorából és még mindig jeltelen sirban aluszda örök álmát. Az ő munkájának áldásos eredményei, azok az eszmék, amelyek az ő termékeny agyában születtek meg, hogy alkotásokra serkentsék a magyar közéletnek nemzeti jólétünkért fáradozó munkásait; azok az intézmények a melyek az ő lelkesítő szavának, buzdításának hatása alatt cselekvő közreműködésével keltet életre; kónél, érczné maradandóbban hirdetik az ő nemes emlékezetét. Ám a most élő iparosnemzedék hálás lelkének benső szükségletét kielegítendő, meg a jövő nemzedéknek szóló példaadás okáért is kell, hogy látható emlék hirdesse Mudrony Soma iránt való el nem muló kegyeletünket. Ennek a szükségességnek érzete hatotta át az október 14. és 15. napjain Kolozsvárott egybegyűlt V. országos ipartestületi gyűlés tagjait, midőn elhatározták, hogy néhai Mudrony Soma siremlékére a hazai iparosvilág körében gyűjtést indítanak és az erre irányuló kezdeményezéssel egyesületünket bizzzák meg. Ennek a megbízásnak készségesen megfelelő, hazafias tisztelettel kérjük, hogy a kegyeletes cél megvalósításához tetszése szerint való adománnyal hozzájárulni s adományát pénztárunknak beküldeni méltóztassék. Minthogy Mudrony az iparért általában s így a vendéglős-ipar javán is munkálkodott, kívánatos, hogy a vendéglősök is leróják iránta a hála és kegyelet adóját.

„Az Általános Pénzügyi szemle,” amelynek hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét, az egyetlen pénzügyi szaklap, a mely nem kisebb-nagyobb bankházak reklámvállalata, tehát a tudomány és az igazság alapján kizárólag a közönség érdekeit szolgálja Zórád Árpád ügyes szerkesztésében.

Ez az egyetlen szaklap, a mely állandóan nyilvántartja a lözsdén nem jegyzett vidéki pénzintézetek és egyéb vállalatok részvényeinek árszorzóit, tehát nélkülözhetlen tanácsadója mindenkinek, kinek bárminő érték-papírja, részvénye, sorsjegye van. Minden előfizetőnek gyors, pontos és lelkiismeretes felvilágosítást ad.

Borkivitel Oroszországba. Varsói főkonzulátusunk írja: Bár Oroszország bortermelése elég magas fokon áll, a borbekozatal mégis jelentékeny. Legjobban keresik a francia vörös borokat, melyek palackonként 80 kopektól 3 rubelig emelkedő árban hozatnak forgalomba. Szintén jelentékeny a pezsgőbor bevétel, mely 5—8 rubelért és a hűsítőitalok behozatala, melyek 2½—4 rubelért adatnak el palackonként. Az egyik francia czég által Varsóban gyártott pezsgő palackonként 3 rubelért kerül forgalomba, hol nagyon kelendő. A monarchiából eredő könnyű fehér és vörös borok is kedvező elhelyezésre találnának némi személyes utánjárás mellett. A régi kitünő minőségű magyar aszaborok, melyek igen keresettek, még jelentékeny készletek vannak. Mindenesetre ügyelni kell arra, hogy ezek a borok jóhírüket meg is tartsák és hogy az érdekelt hazai termelők és keres-

kedők az üzleti összekötötést e piacczal továbbra is fentartsák.

— **Édeskuty L.** ásványvíz-nagykereskedése. Mint egy hozzánk érkezett körlevél tudatja: a 33 év óta Budapestben létező Édeskutyi L. czég, Édeskuty Jenő tulajdonába ment át, aki a czégvezetői állásra a czég régi hű emberét, Geeső Ignácot alkalmazta. A czég ezentul kizárólag ásványvíz eladással foglalkozik és az üzlettel kapcsolatban volt fűszer- és gyarmatáru üzlet más kezekbe ment át.

— **Karácsonyfa-ünnep.** A Budapesti Kávéssegédek Köre szegény gyermekek fölruházására karácsonyfa-ünnepet rendez, mely elszegényedett szaktársak gyermekeit ruhazza föl. Az elnökség föl hívja a kávésségédeket és kávéfőzőket, hogy fölruházandó gyermekeik számára a kör elnökével, Olmóssi Józseffel (Budapest, VIII., Király-utca 65. sz.) november 30-ig tudassák. A körnek tagjait pedig fölkeri, hogy járuljanak hozzá e nemes cél megvalósításához.

Van-e, a kinek szívet meg nem indítja ez az egyszerű felhívás? Az ártatlan gyermekek orzairól letörlni a nyomor könyeit különösen szerencsétlen szaktársaink gyermekeiről a legszebb, legistenesebb cselekedet Mindnyájunknak része legyen benne.

— **Szocialista pinczerek.** A nyomor s egyéb viszásságok iparunk terén is megszülték a szocializmust. A szocialista érzelmű pinczerek már tömörültek, gyakran gyülekeznek s elveik propagálására lapot is alapítottak. Hogy mozgalmuk elősegít-e a pinczerek ügyét, azt nem tudjuk; de hogy hátrányukra ne legyen, kívánjuk. A budapesti pinczereknek ez a frakciója e hó 9-én is népes gyűlést tartott a Gambrinus-sörcsarnokban. Elnöknek Kozma Zsigmondot választották meg. Farkas János volt az előadó, a ki azt mondta, hogy a pinczerek mai rossz helyzetének oka az ügynöki rendszer, a kik visszaélnék az álláskereső pinczerek helyzetével. Hasonló értelemmel beszélt Grünfeld, Mihály és Braun Sándor is. A gyűlés ki mondta, hogy az ő szaklapjuk a „Pinczer” című hetilap

— **Élelmiszer kiállítás Budapest.** November 8-án délután négy óra körül értekezlet volt az Országos Iparegyesületben, hogy a tervezett élelmiszer-kiállítás dolgában határozzon. Fölolvasásra került Kovács Gyula dr. előadói javaslata. Kovács a következőket indítványozza: a kiállítás előmunkálatainak vezetésére kérjük föl az Országos Iparegyesületet. A kiállítást 1900 márczius 1 én nyissák meg s időtartama hat hét legyen. Helye pedig a városligeti iparcsarnok. Feltétlenül meg kell őrizni a kiállítás nemzeti karakterét. A kiállított tárgyak megfelelő kitüntetésben részesüljenek. A kiállításnak nyolcz csoportja legyen: 1. ebédli és konyha berendezés, 2. hűsítőitalok, 3. tejszártságot, 4. konyhakertészet, 5. sütemények, 6. természetes és pezsgőborok, 7. gyarmatáruk és egyéb italok, 8. szakirodalom A belépődíjat 50 kr-ra tervezi a javaslat.

Hirdetmény.

Egy nagyobbszerű vendéglői vállalat-
hoz a mely 6 hónap alatt legkevesebb

200.000 frt

üzleti forgalmat eredményezhet, egy oly
szakbeli egyént elhajtának társul a ki abba
legkevesebb **20.000 frt befektetést adhat.**

Minden körülmények között biztos
nyereségre lehet számítani.

Bővebb felvilágosítást a „Vendéglősök
Lapja” szerkesztősége nyújt,

ELSŐ BUDAPESTI KÁVEMAGAZIN

szétküldés osztálya

K á v é

elvámlva és bórmentve:

4½ kg. festetlen Kuba-kávé tartós vászonzacsokban	frt 5.50
4½ kg. Java-kávé	6.50
4½ kg. Mokka-kávé	6.50
4½ kg. Gyöngy-kávé	6.80

Postán utánvétellel, vagy a pénz előleges
beküldésével küld:

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4.

Telefon 61-75.

Imémetadónak a budapesti fővárműházból
átvave, hordókban vagy zsákokban.

Kizárólagos szétküldés Budapestre.

Ezer és ezer elismerő levél jó áruért.

Bérbeadó vendéglő.

A nagybajomi nagyvendéglő
kávéház-, kaszinó- és szálloda-
berendezéssel együtt elköltözés
miatt 3 és fél évre általam kedvező
feltételek mellett azonnal bérbe
adatik.

KRAUSZ ALBERT,

vendéglős.

Somogy-Nagy-Bajom.

Alapított 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ KÉSZÜLÉKEK

lég- vagy szénsavnyomással

szabadalmazott hűtővel
ajánlja

WATTERICH A.

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen

Sörszivattyú, sörpezsgősapok, minden ber-
betegség elleni ozikkek.

Esszenciák a rum-, likőr- és ecetkészít-
éshez hideg uton, minden készülék nélkül.
Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Eladó.

Egyik Dunántúli szab. kir. városban
levő *vendéglői épület* a vendéglői üzlet
teljes berendezésével s a mellette-levő fűrdő
kert berendezésével betegség folytán szabad
kérből *eladó*. Az üzlet áll: 3 étteremből és
mellék helyiségekből. Ár: 14.000 frt., mely
összegeből 5500 frt 5% -ra és 3000 frt. 6% -ra
maradhat, a többi készpénzzel fizetendő.
Bővebb értesítést a „Vendéglősök Lapja”
kiadóhivatala nyújt.

Molnár Vilmos

cs. és kir. szab.

sérvkötész és keztügyáros.

Dusan felszerelt raktár minden e szak-
mába vágó különlegességekben.

Budapest, VII. ker. Károly-körút 28. szám.

Kizárólag itt kapható a *legjobb*nak
elismert szabadalmazott kettős és egy-
oldalú sérvkötő.

Egyedül az én pelottám vannak ugy
készítve, hogy *bármely testtartáshoz és*
testmozgáshoz simulnak s rugalmas ellen-
állásuk minden más készítménynél nagyobb
és állandóbb.

Pelottáimnál *feldörzsölések, bórlob-*
bok, maródások s kellemetlen nyomási
érzések ki vannak zárva.

Sérvkötőim ára a legjutányosabb.
A legszebb és legtartósabb *keztüük*
nálam kaphatók.

Egyetlen raktár *legcélszerűbb s*
elpusztíthatlan, legkülönfélébb

pinczértáskákban,
melyekre különösen felhívom a vendéglős és
pinczér urak figyelmét. Tisztelettel

MOLNÁR VILMOS.

294 szám/1899.

HIRDETMEYNY.

Fischer Károlyné született Jauner Anna körmendi
lakos, vendéglősné megbízása folytán, a körmendi 1481-ik
számu telekjegyzőkönyvben felvett 451 helyrajzi számu
ingatlanon levő 486-ik számu

emeletes vendéglő épület

eladása, a hozzátartozó melléképületekkel és 394□ öl
házhely és belseéggel,

K ö r m e n d e n

hivatalos helyiségemben folyó **1899. évi december**
hó 1-én délelőtti 9 órakor **árverésen** és

írásbeli ajánlatok utján

megkíséreltetik.

A feltételek hivatalos helyiségemben a hivatalos
órák alatt betekintheők.

Körmenden, 1899. november hó 2-án

Tegyey Lajos
kir. közjegyző.

Vendéglő-eladás.

Győrött, az új gabonapiacz közvetlen közelében, a Vasut-sor
és Ujlak-utca sarkán levő

vendéglő és vendéglői kert

1900. évi május hó 1-ére kedvező feltételek mellett

bérbe adatik.

Ezen üzletnek forgalma a közel jövőben a környéken
folyó nagymérvű építkezések folytán jeentékenyen emelkedni fog.

Bővebb értesítést ad **CSUKLY LAJOS** tulajdonos Győrött.

Mustár!

Eredeti Francia-mód.

Mocznik L.

cs. és kir. szab. conserv-gyáros

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. sz.

Budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

Árjegyzéket kívánatra készséggel küld.

SIPULUSZ LAPJA

Egyes szám 10 kr. Egyes szám 10 kr.

XAKAS MÁRTON

Magyarország legkedveltebb élclapja.
Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Égész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VIII., Rökk-Szilárd-utca 4. szám.

A Kőbányai Királysörfőző

Goliát malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb üdítő ital.

Ajánlások: **Dr. Korányi, Dr. Kétly** budapesti és
Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

A világ legjobb és legolcsóbb
savanyu vize a

Baross-forrás

Kötött szénsav tartalma még a pezsgő módra gyártott hamis vizeket is felülmúlja.

A legkellemesebb és legegészségesebb székely borviz. A bort nem festi, nem iszapos, utolsó cseppig élvezhető s **mindenkinek ajánlható üdítő ital.** Fő tulajdonsága azonkívül, **dohányzóknál**, hogy a nicotin hatását, mérgezését megátalja. Borivóknál józanítólag hat, minél fogva **azon vendéglősök kik a Baross-forrás vizét bevették tapasztalat szerint ezzel több bort kimérnek mint a többi ásványvizekkel.**

Megrendelhető

Horváth Istvánnál

Budapest

Erzsébet-körút 2. sz.

Árjegyzéket küld.

Képviselő: **ERLE LAJOS.**

Telefon 61—19

Kizárólagos szabadalom a „Favorit“ szikvizfejek gyártására.

Kizárólagos szabadalom a „Favorit“ szikvizfejek gyártására.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Óvakodjunk az utánzatoktól!

PALÓCZY oklev. gyógyszerész és Társai

BUDAPEST, VII, Dob-utca 107.

Szikvizgépgyár szifonfejgyár és mechanikai műhely.

Ezen szabadalmazott szifonfejek, az eddigi forgalomban levő régi szifonfejekkel üzött visszaéléseket lehetetlenné teszik.

➔ Árjegyzékkel és részletes költségvetéssel szívesen szolgálunk. ➔

Telefon 58—35.

Telefon 58—35.

NIEMETZ GYULA

törvényszékiileg bejegyzett

üzletek adás és vevési ügynöksége

közvetít: szálloda, kávéház és vendéglői üzleteket a fővárosban és vidéken.

Iroda: Budapest, VIII. József-körút 22—24. sz.

a népszínház közelében.

Megbízások lelkiismeretesen, pontosan és a legnagyobb titoktartás mellett gyorsan teljesítetnek.

Általános Pénzügyi Szemle

a magyar pénzügy, általános közgazdasági, vasúti és biztosítási ügyek szakközlönye.

Magyar nemzetgazdaság politikai hetilap.

==== Megjelenik minden vasárnap. ====

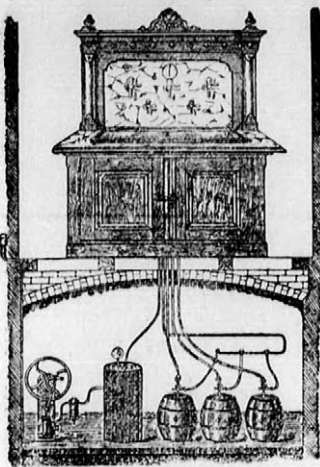
Előfizetési ára egész évre 5 frt.

Felelős szerkesztő: **Zórád Árpád**, főmunkatárs: dr. **Matuska László**, társszerkesztők és kiadótulajdonosok: dr. **Pátkai Dániel** és dr. **Pátkai Béla**.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, VI. Andrásy-ut 12.**

Cheque-számlák m. k. posta-tak-pénztárnál 7298. a „Magy. ipar- és keresk.-banknál“ 16301. szám alatt.

Telefon: 20—55 szám.

Hirman Ferencz

réz-áru gyára,

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyári

SÖRKIMÉRO * * * *

* * * * **KÉSZÜLEKET**

légnomással és szab. sörhűtével.

Elvállal régi készülékek átalakítását.

Nagy választék

bor- és sörcsapokban,

valamint mindenemű szivattyúkban.

Javítások legolcsóbban és leggyorsabban eszközöltenek.

Költségvetésekkel kívánatra díjtalanul szolgálok.

Eladás vagy bérbeadás.

A **Péczeli Szemere-fürdő r. társaság** szabad kézből eladja, avagy bérbeadja a vasuti pályaház szomszédságában levő **Szemere-szállodáját**, 100 személyre

Szemere-szállodáját

berendezett felszerelésével együtt, vagy a nélkül is.

Bővebb értesítés szerezhető a kiadóhivatalban és **Budapesten: KELEMEN KAJETÁN** ügyvéd, VIII. József-utca 17. szám, **Péczelen: JAMRISKA LAJOS** jegyzőnél.

Vendéglő eladás vagy bérbeadás.

Eladom azonnal, vagy bérbe adom **Várpalotán** a

„Fehér Kereszt”-hez

czimzett **nagy vendéglőmet** jutányos feltételek mellett. Értekezhetni alulírott nál.

Asztaller Antalné, Várpalotán

(Veszprém-megye).

Nincs jobb, tisztább, egészségesebb és legolcsóbb SAVANYUVIZ mint a

„Kristály”

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás.

kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Megjelent!

— A legkitünőbb szervirozási kézi könyv. —

Szauer Sándor

ÉTLAP és ITALISME

czimű könyve.

Nélkülözhetetlen vezérkönyv ez minden vendéglős és pincér kezében

➡ **Ára 2 forint** ⬅

A pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldik meg a kiadók.

Seller Henrik utóda — (Szele és Breitfeld)

könyvkiadó hivatala

➡ **SZOMBATHELYEN.** ⬅

Metternich herceg-főle

RICHARD-FORRÁS.

Legjobb asztali víz a világon. Gyógyhely és acélfürdő Königsward, Csehország.

Magyarországi főraktár:

BUDAPEST, VIII., József-körút 9.

MÜNCHENI HOFBRÄU

a müncheni bajor kir. udv. sörfőzdéből naponta friss csapolás:

Drechsler Béla, Kafé Restaurant, Andrassy-ut 25.
Kommer Ferencz, „Blumenstöckl” József-tér. (Csak vasár- és ünnepnap.) **Sturm József**, Pilzeni pince, Lipót-körút 34.

Palaczk sörök,

helybeli eredeti töltésben, (pasztörizálva), teljes mérték. A Nagymező-utca 24. sz. alatt levő **töltő-telep** megtekintésére a t. cz. közönség ezennel tisztelettel meghívatik. 10 üvegen felüli megrendelések pontosan és költségmentesen házhoz szállíttatnak.

Palaczk sör még a következő czégeknek is kapható:
Bessenyei Géza, Andrassy-ut 37. **Dobos C. József**, udv. bor- és csmegekeresk. IV., Kecskeméti-utca 8. **Löwenstein M.**, es. és kir. udv. szállító, IV., Vámház-körút 4. és IV., Kishid-utca 7. **Molnár Gyula utóda**, (Czajlik Lajos) VI., Váci-körút 49. **Kirsch János**, Király-utca 53. **Popper József**, Teréz-körút. **Szenes Ede**, fűszer- és csmegekeresk. V., Dorottya-utca 2. **Simon István**, V., Váci-körút 12., V., Váci körút 60., VI., Teréz-körút 35. és VIII., József-körút 14.

Müncheni Hofbräu söröző, VI., Nagymező-utca 24. (a Somossy mulatóval szemben.) Naponta délelőtt 10—2 ig és délután 4 órától kezdve **kimérés frissen a csap alól.**

Telefon-szám: 22—93. A bajor királyi udvari sörfőző osztrák-magyarországi vezérképviseletére:

BUFFET. PÁRIS VILMOS.

Az 3762/899

Pályázati hirdetés.

Abrudbánya rendezett tanácsu bányaváros tanácsánál üresedésbe jött

irnoki állásra

pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket

f. évi november hó 25-ig

annál inkább nyujtsák be, mivel a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása 300 frt évi fizetés és 8 ürköbméter tüzi fa.

Abrudbánya, 1899. október 20-án.

Boér Béla
polgármester.

Sz. 3762/899

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező s **Abrudbányán** a Ferencz-József téren lévő ugynevezett

„Detonáta“ szállodát

és a hozzá tartozó „Csi 'átye koresmát 1900. évi január 1-től kezdve három egymásután következő évre.

haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár 2500 frt.

Az árverés **1899. évi november 21-én** délelőtt 10 órakor fog a polgármesteri irodában megtartani.

Fentjelzett napig a bérletre vonatkozólag írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak 10% bánat pénz melléklésével.

A szálloda áll üzlethelyiség, **kávéház, étterem, táncsterem-szini előadásokra is berendezve** külön szoba és **11 vendég szobából**, istálló, színek, konyha, pinczék és nagy udvarból.

Bővebb felvilágosítást a polgármesteri hivatal ad.
Abrudbánya, 1899. október hó 20-án.

Boér Béla
polgármester.

Alapítva **1825.**

Alapítva **1825.**

Hubert J. E. Pozsony

pezsgőbor pinczészete

ajánlja elismert kitűnő minőségű pezsgőit, különösen

GENTRY CLUB

márkáját.

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

Budapesti főraktár: Szimon István urnál Váci-körut.

Képviselő: Kralupper E. C. ur Nádor-utca.